

בש"פ 4172/22 - מדינת ישראל נגד פלוני

בבית המשפט העליון

בש"פ 4172/22

בש"פ 4397/22

כבוד השופט ח' כבוב

לפני:

מדינת ישראל

המבקשת בבש"פ 4172/22

והמשיבה בבש"פ 4397/22:

נ ג ד

המשיב בבש"פ 4172/22 והעורר פלוני

בבש"פ 4397/22:

בקשה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין
הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996;
ערר על החלטת בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב'
השופט ע' מיכליס) במ"ת 9345-04-20 מיום
19.06.2022

ח' בתמוז התשפ"ב (7.7.2022)

תאריך הישיבה:

בשם המבקשת בבש"פ 4172/22 עו"ד מסעד מסעד

והמשיבה בבש"פ 4397/22:

עו"ד יפית וייסבוך

בשם המשיב בבש"פ 4172/22

והעורר בבש"פ 4397/22:

החלטה

1. לפניי בקשה שביעית לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), להארכת מעצרו של המשיב (מכאן ולהלן: העורר) ב-90 ימים החל מיום 30.06.2022 או עד למתן פסק דין בתפ"ח 9333-04-20 (להלן: הבקשה להארכת מעצר); וכן, ערר על החלטת בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' השופט ע' מיכליס) במ"ת 9345-04-20 מיום 19.06.2022 (להלן: החלטת בית המשפט המחוזי), במסגרתה נדחתה בקשת העורר לעיון חוזר בהחלטה המורה על שהייתו במעצר עד תום ההליכים מאחורי סורג ובריח.
2. בתמצית, בעניינו של העורר הוגש כתב אישום המונה 22 אישומים המייחסים לו שורה של עבירות מין חמורות שביצע בבנותיו, עת היו קטינות, במשך למעלה מ-20 שנים. מכיוון שעניינו של העורר הובא בפני בית משפט זה פעמים רבות, הן במסגרת בקשות קודמות להארכת מעצרו, הן במסגרת עררים קודמים על החלטות בית המשפט המחוזי, בגדרן נדחו בקשות העורר לעיון חוזר בהחלטות המורות על שהייתו במעצר עד תום ההליכים, לא מצאתי לחזור שוב על פרטי כתב האישום (בש"פ 4698/20 מיום 16.08.2020 (השופט ד' מינץ); בש"פ 9110/20 מיום 05.01.2021 (השופט א' שטיין); בש"פ 746/21 מיום 09.02.2021 (השופט מ' מזוז); בש"פ 2176/21 מיום 06.04.2021 (השופט ע' גרוסקופף); בש"פ 3407/21 מיום 26.05.2021 (השופטת ד' ברק-ארז); בש"פ 6282/21 מיום 17.10.2021 (השופט ע' גרוסקופף); בש"פ 8079/21 מיום 08.12.2021 (השופטת ד' ברק-ארז); בש"פ 8741/21 מיום 02.01.2022 (השופט ג' קרא); בש"פ 1973/22 מיום 28.03.2022 (השופטת י' וילנר)).
- זאת ועוד, בהחלטת השופטת ד' ברק-ארז מיום 08.12.2021 בגדרי בש"פ 8079/21, תוארו בהרחבה כלל ההליכים שהתנהלו בעניינו של העורר עד לאותו מועד (ראו פסקאות 2-14), ולפיכך בהחלטתי זו אפרט את השתלשלות האירועים שחלה ממועד מתן החלטתה של השופטת ד' ברק-ארז ואילך.
3. ביום 02.01.2022 הורה בית משפט זה על הארכת מעצרו של העורר מעבר לתשעה חודשים בפעם החמישית (בש"פ 8741/21). במסגרת החלטה זו, שהתקבלה בהסכמת העורר, הובהר כי שמורה לו הזכות להגיש לבית המשפט המחוזי בקשה לעיון מחדש, בצירוף חלופת מעצר עוד בטרם סיום עדותה של המתלוננת א', כפי שנקבע על-ידי השופטת ד' ברק-ארז בבש"פ 8079/21.
4. ביום 19.01.2022 הגיש העורר בקשה לעיון חוזר - וזו נדחתה על-ידי בית המשפט המחוזי ביום 01.03.2022. בתוך כך נקבע, בהתבסס, בין היתר, על תסקיר שירות המבחן מיום 08.02.2022, כי אין בחלופה שהוצעה מטעם העורר כדי לנטרל את הסיכונים הכרוכים בשחררו. זאת, בפרט, נוכח אי-התאמתם של הגורמים שהוצעו לשמש כמפקחים אפקטיביים.
5. ביום 28.03.2022 הורה בית משפט זה על הארכת מעצרו של העורר מעבר לתשעה חודשים בפעם השישית (בש"פ 1973/22). במסגרת החלטה זו, שהתקבלה בהסכמת העורר, בואר כי לעורר שמורה הזכות להגיש לבית המשפט המחוזי בקשה לעיון מחדש בצירוף חלופת מעצר שטרם נבחנה עובר לסיום עדותה של המתלוננת א'. לצד זאת צוין, כי "בית המשפט יורה לשירות המבחן להמציא תסקיר מעצר בו תיבחן החלופה הנדונה".
6. ביום 03.04.2022 הגיש העורר בקשה לעיון חוזר, בגדרה נטען כי על בית המשפט המחוזי להורות על הכנת תסקיר שירות מבחן לצורך בחינת חלופת מעצר חדשה. בהתאם להחלטות בית המשפט המחוזי מימים 03.04.2022 ו-07.04.2022, ביום 11.04.2022 הוגשה הודעת הבהרה מטעם העורר ובה פירוט על אודות חלופת המעצר המוצעת, לרבות שמות המפקחים וקשריו עמם.

ביום 08.05.2022 התקבל תסקיר מעצר משלים בעניין העורר, במסגרתו נקבע כי תשעת המפקחים המוצעים, אשר שבעה מתוכם כבר הוצעו בעבר כמפקחים מטעם העורר, אינם מתאימים - שכן הם יתקשו לפקח על העורר באופן יעיל, להוות גורם ממתן ולהפחית את הסיכון שנשקף ממנו.

ביום 19.06.2022 נדחתה בקשת העורר לעיון חוזר. כך בואר, כי בהתאם להחלטת השופטת ד' ברק-ארז מיום 08.12.2021, המשך מעצרו של העורר בפיקוח אלקטרוני אינו בבחינת עובדה מוגמרת, אלא זה תלוי בטיב מקום המעצר ובטיב מערך הפיקוח האנושי; ואילו, בנסיבות המקרה לא עלה בידי העורר להציג חלופה המסוגלת להבטיח את תכלית המעצר, ובפרט לאיין את החשש מפני השפעתו השלילית על המתלוננת א' - אשר טרם סיימה למסור את עדותה.

לצד זאת פורט, כי נוכח נימוקי שירות המבחן אשר לפסילת המפקחים שהוצעו מטעם העורר, אין כל הצדקה כי בית המשפט יחקור את המפקחים בעצמו.

הבקשה להארכת מעצר

7. כמפורט לעיל, הבקשה דנא היא בקשה שביעית להארכת מעצרו של העורר.

8. לטענת המדינה, בהינתן עבירות המין האכזריות המיוחסות לו ונסיבות ביצוען, קמה עילת מעצר סטטוטורית מכוח סעיף 21(א)(1)(ג)(4) לחוק המעצרים, בעניינו.

עוד הוטעם, כי מתסקיר שירות המבחן בעניינו של העורר עולה, כי רמת מסוכנותו משמעותית - בשים לב לחשש מפני הישנות התנהלותו המינית הפוגענית כלפי בנותיו, וכן מפני יצירת קשר עמן, במטרה להשפיע על מצבן ועל תהליך שיקומן. לעניין זה הודגש, כי בתסקירי שירות המבחן השונים שניתנו בעניין העורר לא חל שינוי ביחס לרמת המסוכנות הנשקפת ממנו, כמו גם ביחס לאי-התאמתם של המפקחים המוצעים.

9. בתוך כך נטען, כי בהחלטת בית המשפט המחוזי מיום 19.06.2022 הובע החשש שמא היעדרות לבקשת העורר תביא לשיבוש הליכי משפט - וזאת נוכח השפעתו על המתלוננת א', ובכלל זאת על עדותה.

10. אשר לקצב התקדמות ההליך המשפטי, צוין כי שמיעת הראיות בתיק החלה ביום 23.12.2020, כאשר עד כה התקיימו 30 דיוני הוכחות - במסגרתם הושלמה שמיעת עדויותיהן של 3 עדות, ביניהן המתלוננת ב', וכן חקירתה הראשית של המתלוננת א'.

זאת ועוד, נכון לעת הזו קבועים 3 מועדי הוכחות נוספות לימים 28.07.2022, 31.07.2022 ו-02.08.2022; במהלכם צפויה להסתיים חקירתה הנגדית של המתלוננת א'.

הערר

11. לטענת העורר, בהחלטת בית משפט קמא מיום 19.06.2022 נפלה שורת שגיאות המצדיקות את קבלת הערר, ובהן:

הראשונה, המשקל שניתן להחלטת בית המשפט המחוזי מיום 01.03.2022, חלף קביעותיו של בית המשפט העליון בהחלטות השונות;

השנייה, הקביעות שנעשו ביחס להשפעת העורר על עדות המתלוננת א', לרבות ביחס לאמירותיו במהלך עדותה. כך נטען, כי אורכה של עדות המתלוננת, המשתרעת על פני 14 ישיבות הוכחות עד כה, אינה נובעת מהתנהלות העורר; אלא מן ההפסקות הנלקחות על-ידי המתלוננת שעה שמוצגת בפניה שאלה "קשה או מורכבת".

יתרה מכך, סבור העורר כי יש לראות במצבה המשפחתי של המתלוננת א', כמי שמעידה על מעשים שהופסקו, לשיטתה, לפני כ-15 שנים, כאינדיקציה לחולשת השפעתו;

השלישית, הקביעה לפיה לא עלה בידי העורר להציג מערך פיקוח אפקטיבי כפי שנדרש בהתאם להחלטת השופט א' שטיין (בש"פ 9110/10). כך נטען, כי קביעה זו נעשתה לכאורה מבלי שבית המשפט בדק את החלופה המוצעת ואת המפקחים, ותוך התבססות בלעדית על תסקיר שירות המבחן.

בהקשר זה צוין, כי החלופה המוצעת אינה טומנת בחובה כל סיכון לציבור או למתלוננת א' - שכן מיקומה מרוחק, ובמסגרתה יהיה נתון העורר לפיקוחם של מפקחים מרובים, להם היכרות קודמת וקשר לעורר;

הרביעית, הקביעה לפיה מועדי הדיון הקבועים מהווים טעם התומך בדחיית הבקשה. נטען, כי בהינתן הדחיות הרבות שאירעו בשמיעת העדויות בהליך העיקרי, וביחס למתלוננת א' בפרט, לא מן הנמנע כי עדותה של המתלוננת כאמור לא תסתיים במסגרת דיונים אלו - בשים לב לצורך האפשרי בעריכתה של חקירה חוזרת.

בהקשר זה הודגש, כי בהחלטות השונות שניתנו בעניינו של העורר בבית המשפט העליון, לרבות החלטת השופטת ד' ברק-ארז מיום 08.12.2021, נקבע כי אין לראות בסיום עדויות המתלוננות כתנאי סף להעברת העורר למעצר בפיקוח אלקטרוני;

החמישית, הקביעה לפיה העורר לא פירט כדבעי לגבי מצבו הרפואי והפעולות שביצע לטיפול בו. כך נטען, כי עיון בחוות דעתו של הרופא המנתח מלמדת כי העורר סובל מבעיות רפואיות החל מחודש ספטמבר 2021;

והשישית, החשש הקיים מפני שיבוש הליכי המשפט ומפני השפעת העברת העורר למעצר בפיקוח אלקטרוני על מצבן הנפשי של המתלוננות. לשיטת העורר, בהינתן שעדותה של המתלוננת ב' הסתיימה ועדותה של המתלוננת א' בשלביה האחרונים, לא מתעורר כל חשש לשיבוש עדותה. כן נטען, כי בין מצבה של המתלוננת א', אשר סובלת מבעיות נפשיות מגיל צעיר, לבין העברת העורר לחלופת מעצר אין כל קשר.

12. הדיון בערר (ובבקשה להארכת מעצר) התקיים לפניי ביום 07.07.2022. במהלך הדיון, הדגיש בא-כוח המדינה כי בהתאם להחלטות בית המשפט המחוזי, לא עלה בידי העורר להוכיח כי מתקיימים בעניינו התנאים המצדיקים העברתו למעצר בפיקוח אלקטרוני - כפי שאלו נקבעו לראשונה בהחלטתו של השופט א' שטיין בבש"פ 9110/20.

עוד נטען, כי בהינתן השפעת העורר על המתלוננת א' במהלך דיוני ההוכחות, ברי כי קיים חשש מהותי שמא העברתו למעצר בפיקוח אלקטרוני, עובר לסיום עדותה, תביא לשיבוש ההליך המשפטי.

דיון והכרעה

13. לאחר שבחנתי את טענות הצדדים ונתתי דעתי למכלול השיקולים הרלבנטיים, באתי לכלל מסקנה כי דין

הבקשה להארכת מעצר להתקבל, ואילו דינו של הערר להידחות. ואפרט.

14. אשר לבקשה להארכת מעצר, מצאתי כי הנימוקים שהוצגו בבקשת המדינה אכן מצדיקים קבלתה. כך, מתסקיר שירות המבחן העדכני עולה, בדומה לתסקירים הקודמים, כי מן העורר נשקפת רמת מסוכנות משמעותית - בפרט נוכח החשש מפני שיבוש הליכי המשפט בשל השפעתו השלילית על המתלוננת א', אשר עדותה טרם באה לכדי סיום.

יתרה מכך, סבורני כי קצב ניהולו של ההליך המשפטי, אשר עוכב בעבר בשל מגבלות נגיף הקורונה, הוא, למצער, משביע רצון. כך, נכון למועד החלטתי זו, נערכו עד כה 30 דיוני הוכחות, במסגרתם הושלמה חקירתה של המתלוננת ב'; ולצד זאת, אך בשבועות הקרובים צפויים להיערך לפחות שלושה דיוני הוכחות נוספים, אשר יביאו, לשיטת המדינה, לקידומו של ההליך ולסיום עדותה של המתלוננת א'.

נוכח טעמים אלו, מצאתי להורות בזאת על הארכת מעצרו של העורר ב-90 ימים החל מיום 30.06.2022, או עד למתן פסק דין בעניינו בתפ"ח 9333-04-20 בבית המשפט המחוזי מרכז-לוד, לפי המוקדם.

15. אשר לערר, בדומה לשופטת ד' ברק-ארז, סבורני גם אני כי נקודת המוצא לדיון היא החלטתו של השופט ע' גרוסקופף בבש"פ 6282/21, במסגרתה נקבע כי בית המשפט המחוזי "יבחן האם חלופות המעצר והמפקחים המוצעים מספקים, תוך מתן דעתו למורכבות המאפיינת את התיק, ולעובדה שהמתלוננת [א'] טרם העידה". לצד זאת יודגש, כי באותה החלטה הובהר כי העברת העורר למעצר בפיקוח אלקטרוני אינה מותנית באופן בלעדי במענה לשאלה אם עדות המתלוננת א' הסתיימה, אלא מדובר אך בשיקול יחיד בו נדרש בית המשפט להתחשב.

אם כן, בשלב זה, יש להכריע בשאלה אם חלופת המעצר שהוגשה מטעם העורר לבחינתו של בית המשפט המחוזי, מהווה מענה הולם להשגת תכלית המעצר.

16. בדומה לבית המשפט המחוזי, מצאתי כי חלופת המעצר המוצעת אינה מספקת, בעת הזו, מענה הולם להשגת תכלית המעצר. כך, עיון בתסקיר המעצר מלמד כי קיים חשש ממשי שמא העורר ינצל את העברתו למעצר בפיקוח אלקטרוני על מנת ליצור קשר עם המתלוננת א', במטרה להשפיע על יתרת עדותה.

חשש זה מקבל משנה תוקף נוכח מעמדו המשפחתי של העורר והשפעתו הרבה על בנותיו, גם כיום - כפי שפורט בתסקירים השונים. ביטוי מובהק לכך מופיע בהחלטת סגן הנשיאה, השופט י' שפסר מיום 01.03.2022, שם תואר אירוע בו פניה שנעשתה מצד העורר, שהשתתף בדיון באמצעות היועדות חזותית, אל המתלוננת א' בשפה האנגלית הביאה להפסקת עדותה (עמ' 6 להחלטה מיום 01.03.2022).

17. ודוק, כפי שהובהר על-ידי השופטת ד' ברק-ארז בהחלטתה מיום 08.12.2021, העברת העורר למעצר בפיקוח אלקטרוני כפופה להצגת חלופת מעצר ראויה - במסגרתה יהיה נתון לפיקוח אפקטיבי. ואולם, כפי שעולה מתסקיר שירות המבחן מיום 08.05.2022 - החלופות האחרונות שהוצעו מטעם העורר אינן עונות להגדרה זו.

כך, שבעה מתוך תשעת המפקחים המוצעים הם קרובי משפחה של העורר, אשר מועמדותם נדחתה בעבר על-ידי שירות המבחן - ולגביהם נקבע כי אין ביכולתם לזהות כהלכה את גורמי הסיכון במצבו של העורר, בין היתר בשל תמיכתם הבלתי-מסויגת בעמדתו וביקורתם כלפי המתלוננות. בכל הנוגע לשני המפקחים הנוספים, פורט בתסקיר שירות המבחן כי אלו אינם מהווים מועמדים מתאימים, בין אם בשל אי-הכרתם במסוכנות העורר וחברותם עם בנו (שנפסל

מלשמש כמפקח בעצמו), ובין אם בשל התנהגותם כלפי רשויות האכיפה.

י"אמר מיד כי אין בפסילתם בשנית של מפקחים שמועמדותם נדונה בעבר, כמו גם בפסילתם של שני המפקחים הנוספים - האחד מקורב לבנו של העורר, והשני תואר כמי שהפגין "התנהגות חסרת גבולות" - כדי ללמד על הטיה פסולה או "רדיפה אישית" מצד שירות המבחן, כפי שחוזר וטוען העורר.

18. בהקשר זה מצאתי להדגיש, כי לא נעלמו מעיני טענות העורר בדבר אי-בחינת המפקחים המוצעים מצד בית המשפט, ובדבר התנגדות שירות המבחן להעברתו למעצר בפקוח אלקטרוני. אין בידי לקבל טענות אלה.

ראשית, בניגוד לטענת העורר, החלטת השופט ע' גרוסקופף במסגרת בש"פ 6282/21 לא מורה לבית המשפט המחוזי לבחון במישרין את המפקחים המוצעים. אדרבא, בהחלטה זו נקבע מפורשות כי "ככל שימצא לנכון, יתרשם בית המשפט קמא בעצמו מהמפקחים המוצעים". משכך, ובהינתן נימוקי שירות המבחן לפסילת המפקחים המוצעים, מצאתי כי לא נפל פגם בהתנהלות בית המשפט המחוזי בעניין זה (ראו פסקה 25 להחלטת בית המשפט המחוזי);

שנית, מעמדו של שירות המבחן הוא אמנם כשל גוף ממליץ שאין בהמלצותיו כדי לכבול את שיקול דעתו של בית המשפט, אולם מקום בו בית המשפט מעוניין לסטות מהמלצות אלה, עליו להציג של טעמים משמעותיים המצדיקים זאת (בש"פ 5032/19 מדינת ישראל נ' ג'בארין, פסקה 11 (06.08.2019)). בנסיבות המקרה דנן, מקובלת עליי קביעתו של בית משפט קמא, לפיה לא מתקיימים טעמים מיוחדים המצדיקים סטייה מהמלצות שירות המבחן - בפרט נוכח הנימוקים לפסילת מועמדותם של המפקחים המוצעים, כפי שפורט לעיל (ראו פסקה 23 להחלטת בית המשפט המחוזי).

19. בראי האמור, לא מצאתי אפוא כי נפל פגם בהחלטת בית המשפט המחוזי המצדיק את התערבותו של בית משפט זה. הגם שאין בכך כדי לשלול את זכות העורר להגיש חלופות מעצר חדשות טרם סיום עדות המתלוננת א', אשר תיבחנה על-ידי שירות המבחן באמצעות תסקיר משלים שיוגש לבית המשפט המחוזי - יש לצפות כי התביעה ובית המשפט המחוזי יתאמצו לשם השלמת שמיעת עדותה של המתלוננת מוקדם ככל הניתן.

סוף דבר: הבקשה להארכת מעצר מתקבלת כמפורט בפסקה 14 לעיל, ואילו הערר נדחה בזאת. אשר על כן, מעצרו של העורר מוארך בזאת בתשעים ימים החל מיום 30.6.2022, או עד למתן פסק דין בעניינו בתפ"ח 9333-04-20 בבית המשפט המחוזי מרכז-לוד, לפי המוקדם.

ניתנה היום, י"ג בתמוז התשפ"ב (12.7.2022).

ש ו פ ט